

ความสัมพันธ์ระหว่างสภាពะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู
ของโรงเรียนในสังกัด ศพฐ.ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

The Relation between Leadership states and Ethics of School Administrators for
Teachers' Perception at School in Mueng District, under The Cha-Choeng-Sao
Primary Educational
Administration Service Area Office 1

Received : April 19, 2019

พรหมพิริยะ พนาสนธิ¹

Revised : May 23, 2019

Phromphiriya Phanason

Accepted : June 30, 2019

กรปภา เจริญชันษา²

Korpara Charoenchana

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภាពะของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัด
ฉะเชิงเทรา 2) เพื่อศึกษาจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 3) เพื่อศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างสภាពะของผู้นำ กับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามการ
รับรู้ของข้าราชการครู กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ฉะเชิงเทราเขต 1 ในอำเภอเมืองฯ โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random
Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน โดยการสุ่มโรงเรียนในชั้นแรก หลังจากนั้นสุ่มชั้นที่
สองโดยสุ่มข้าราชการครูอย่างเป็นสัดส่วนตามจำนวนครูของโรงเรียนจากที่สุ่มได้ในชั้นแรก เครื่องมือใน
การวิจัยได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่
ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสภាពะของภาวะผู้นำ(ตัว
แปร X) กับจริยธรรมของผู้บริหาร (ตัวแปร Y) ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยใช้การหาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมด้านสภាពะของผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่สังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่
ในระดับมาก

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2. ระดับพฤติกรรมด้านจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เนพะที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. shed ที่สัมพันธ์ระหว่างสภาวะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ทางบวก ($r_{xy} = 0.885$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดถึงความสัมพันธ์รายคู่ระหว่างสภาวะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู พบร่วมกับระดับความสัมพันธ์รายข้อของสภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับจริยธรรมของผู้บริหารรายข้อตามการรับรู้ของครูเกือบทุกคู่อยู่ในระดับสูงทางบวก ยกเว้น 3 คู่ที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางทางบวก คือ 1) การมีหลักในการทำงาน กับการครองคน ($r_{xy} = .696$) 2) การมีความยึดหยั่งในการแก้ไขปัญหา กับ การครองตน ($r_{xy} = .671$) และ 3) การมีความยึดหยั่งในการแก้ไขปัญหา กับ การครองคน ($r_{xy} = .683$)

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ สภาวะผู้นำ และ สภาวะจริยธรรม

Abstract

This research have three objectives 1) to study the state of school administrators' leadership for teachers' perception at school in Mueng District, under The Cha-Choeng-Sao Primary Educational Administration Service Area Office 1 2) to study of school administrators' ethics for teachers' perception at school in Mueng District, under The Cha-Choeng-Sao Primary Educational Administration Service Area Office 1 3) to study the relation between state of leaderships and ethics of school administrator for teachers' perception at school in Mueng District, under The Cha-Choeng-Sao Primary Educational Administration Service Area Office 1. The sample was 210 teachers who were selected by multistage random sampling, which the first step selected the schools in Mueng District and the second step selected teachers as proportion in each school . The tool was 5 rating scale questionnaire. The data were analyzed by frequency percentage mean and standard deviation. The hypothesis were tested by Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The results reveal that :

1.The state of administrators' leadership, who were in Mueng District under The Cha-Choeng-Sao Primary Educational Administration Service Area Office 1, were at high level in overall.

2. The administrators' ethics, who were in Mueng District under The Cha-Choeng-Sao Primary Educational Administration Service Area Office 1, were at high level in overall.

3. The correlation between leadership and ethic of school administrators, who were in Mueng District under The Cha-Choeng-Sao Primary Educational Administration Service Area Office 1, were positive at high level for .01 significant. When we considered in every pairs, found that the most correlation pairs between leadership and ethic were positive at high level except 3 pairs were positive at moderates which were working principle and mankind, insistence for problem solving and dominance, insistence for problem solving and mankind.

Keywords : Correlation, State of leadership and State of ethic

1. บทนำ

การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น มักขึ้นกับลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำและการใช้อำนาจของผู้บริหารจะทำให้เกิดอิทธิพลที่ทำให้บุคคลภายนอกยอมรับตามความต้องการของตนหรือไม่นั้นจะนำไปสู่ คุณภาพของสถานศึกษา กล่าวคือ คุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาท ความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร ได้อย่างเหมาะสม

การที่ผู้บริหารสามารถแสดงบทบาทได้เหมาะสมจะเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่ดี ทำให้ภาวะผู้นำ เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโรงเรียน ผู้นำจึงควรมีบทบาทในการเป็นผู้รับรู้ ผู้ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถให้สามารถใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ลิเคอร์ท (Likert, 1961, อ้างถึงใน สุมพาร ทำทอง, 2554 : 2) ประสิทธิภาพ ของโรงเรียนอาจจะพิจารณาได้จากความพึงพอใจของสมาชิกในโรงเรียนนั้น ๆ โดยเฉพาะครูที่อยู่ใต้การบังคับบัญชา ทำให้ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ กล่าวคือ ต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและ เป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน การที่บุคคลหนึ่งมีศีลปะที่สามารถโน้มน้าวให้บุคคลหนึ่ง หรือหลายคน ได้แสดงพฤติกรรมของตนเองตามที่ผู้นำประสงค์ ภายให้สถานการณ์ใดเพื่อให้บรรลุไปตาม เป้าหมายของส่วนรวมหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข (สันติ บุญกิริมณ์, 2552 : 230) และเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่นเพื่อให้ได้ความสำเร็จขององค์กรนั้นเอง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดเป็นหลักการว่า หน้าที่หลักของ โรงเรียนผู้บริหารคือการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้านคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สิ่งที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ซึ่งเป็น ตัวแปรสำคัญนั้นขึ้นอยู่กับบทบาทต่างๆ ของผู้บริหารในเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหาร ซึ่งอำนาจการบริหาร นี้จะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับการยอมรับจากครูซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา และการยอมรับนี้จะเกิดขึ้นจาก ความจริงใจของครูได้หรือไม่ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำและจริยธรรมที่ดี ดังนั้นปัจจัยด้านภาวะ ผู้นำและด้านจริยธรรมในการบริหารงานของตัวผู้บริหารเองจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่สอดคล้อง และ เกี่ยวข้องกับงานโรงเรียนที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน ในแง่ความคิดที่ว่า โรงเรียนจะมีประสิทธิผลหรือไม่ มักจะพิจารณาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะประสิทธิผลของโรงเรียนยังมีด้านอื่น ๆ ที่สำคัญอีกหลายประการ เช่นการมี ส่วนร่วมกับชุมชน การสร้างให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์โดยใช้เหตุผลได้ การปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมให้กับนักเรียน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นภาพสะท้อนมาจากการบริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยเฉพาะในด้านภาวะผู้นำ และจริยธรรม เพราะเป็นสิ่งที่สังเกตได้โดยตรง

นอกจากการคำนึงถึงปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนแล้วมีประสิทธิผล การจัดการศึกษายังต้อง คำนึงถึงการแก้ปัญหาสังคมและการพัฒนาประเทศ ซึ่งสถานศึกษา หรือโรงเรียน เป็นสถานที่สำคัญในการพัฒนาคนให้ออกไปสู่สังคมอย่างมีคุณภาพทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม ดังนั้นผู้บริหาร การศึกษา อันได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการบดี และครูในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะต้องช่วยกันอบรมสั่งสอนศิษย์ในสถาบันการศึกษาให้เป็นผู้มีคุณธรรมและคุณธรรมอย่างเต็มใจ เสียสละ

และโดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษาต้องระลึกอยู่เสมอว่า “สอนคนอื่นอย่างไร ต้องทำให้ได้อย่างนั้น” นั่นคือ ผู้บริหารการศึกษาทุกคนจะต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ทำตนเป็นแบบอย่างคนอื่นทั้งใน เวลาราชการและนอกเวลาราชการ

ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้นำของโรงเรียนที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นผู้มี บทบาทสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการบริหารจัดการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าเพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาชาติบ้านเมือง ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มี คุณสมบัติหรือมีคุณลักษณะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานทุกคน โดยเฉพาะต้องมีคุณธรรมในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน และปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อที่จะพัฒนาโรงเรียนเป็นสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ ซึ่งเป็นไป ตามแนวคิดของ (อมรา เล็กเริงสินธุ, 2542: 1) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีคุณภาพ คือบุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะ มีความชำนาญการ มีประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล แต่ที่เหนือสิ่งอื่นใด คือ ความมีคุณธรรมในจิตใจ และมีจริยธรรมที่นำเลื่อมใสศรัทธา ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมถือเป็นคุณสมบัติ อันสำคัญที่จะเป็นส่วนเสริมให้ผู้บริหารนั้นสามารถครองตน ครองคน และครองงาน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา พ.ศ. 2540 ในมาตรฐานที่ 8 ยังระบุให้ผู้บริหาร ต้องปฏิบัติแบบอย่างที่ดี มีหน้าที่แนะนำ ตักเตือน ควบคุม กำกับ ดูแลบุคลากรในองค์กร ต้อง ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม และบุคลิกภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการยอมรับของบุคลากร ทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงาน การเป็น แบบอย่างที่ดีของผู้บริหารคือการเป็นผู้มี จริยธรรมดี นั่นเอง (สำนักงานเลขานุการครุสภา, 2542: 22)

จากที่ได้กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ทั้งภาวะผู้นำและพฤติกรรมทางด้านจริยธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาอันจะส่งผลถึงครู และนักเรียนในโรงเรียน ที่จะนำไปใช้ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลไปสู่การพัฒนาประเทศชาติต่อไป ทั้งนี้จากการศึกษาของ (สมใจ เจียสุด, 2534: 26 – 27) ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางพกติกรรมคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับผู้บริหารว่า ผู้บริหารควรมีพกติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ตามหลักธรรมคำสอน ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นหลักธรรมที่ใช้ในการครองตน ครองคน และครองงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ใน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว มีโรงเรียนใน สังกัดจำนวน 142 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสโดย โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองฯ ภายใต้สังกัด สพฐ.มีจำนวน 37 โรงเรียน มีครูผู้ทำหน้าที่สอนจำนวน 444 คน นักเรียนจำนวน 12,537 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1, 2559) ซึ่งพื้นที่ ของอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ที่มีทั้งสภาพที่เป็นเมือง ชนบทกึ่งเมือง และพื้นที่ชนบท เนื่องจาก เป็นจังหวัดที่ห่างจากกรุงเทพมหานครเพียง 60 กม และบางส่วนยังมีสภาพเป็นพื้นที่ที่ถูกจัดให้เป็นเขต อุตสาหกรรม ดังนั้นจึงน่าสนใจที่จะศึกษาว่าในพื้นที่ลักษณะเช่นนี้ผู้บริหารโรงเรียนสภากาชาดผู้นำ และ จริยธรรมในการบริหารโรงเรียนเป็นแบบใด และทั้งปัจจัยด้านสภากาชาดผู้นำ กับปัจจัยด้านจริยธรรมมี ความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย สภากาชาดผู้นำ กับปัจจัยด้านจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1 ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองฉบับเชิงเทรา ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียน ให้มีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน และผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามความมุ่งหวังของสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขตเฉพาะอำเภอเมืองฉบับเชิงเทรา จังหวัดฉบับเชิงเทรา

2.2 เพื่อศึกษาจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉบับเชิงเทรา จังหวัดฉบับเชิงเทรา

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพของผู้นำ กับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตาม การรับรู้ของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะ อำเภอเมืองฉบับเชิงเทรา จังหวัดฉบับเชิงเทรา

3. สมมติฐานการวิจัย

สภาพของผู้นำ กับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉบับเชิงเทรา จังหวัดฉบับเชิงเทรา ตามการรับรู้ของ ข้าราชการครู มีความสัมพันธ์ในระดับสูงทางบวก

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉบับเชิงเทรา ตามแนวคิดของเซอร์ จิโวนนี (Sergiovanni) ดังนี้ 1) ความจำเป็นพื้นฐาน 2) การมองการณ์ไกล 3) การมีหลักการ 4) การมีหลักในการทำงาน 5) การมีหลักในการปกครอง 6) การมีเป้าหมายในการทำงาน 7) มีการวางแผน 8) การมีความยืนหยัด 9) การมีหลักในการบริหารคน 10) การมีความรักต่อองค์กร และสำหรับขอบเขต ด้านจริยธรรม ผู้วิจัยใช้ข้อสรุปของ (สมใจ เอี่ยวดส, 2534 : 26 – 27) ซึ่งได้ข้อสรุปเป็นแนวทาง พฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารคร่าว ผู้บริหารควรมีพุทธิกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นหลักธรรมาภิบาลที่ใช้ในการครองตน ครองคน และครองงาน

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ 'ได้แก่' ครูผู้สอนของโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง ฉบับเชิงเทรา ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 444 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลกระทบศึกษาฉบับเชิงเทรา เขต 1, 2559)

4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มโดยวิธี การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน ซึ่งใช้หลักการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เคอร์ชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) โดยการสุ่มโรงเรียนในชั้นแรก หลังจากนั้นสุ่มขั้นที่สองโดยสุ่มข้าราชการครูอย่างเป็นสัดส่วนตามจำนวนครูของโรงเรียนจากที่สุ่มได้ในชั้นแรก

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

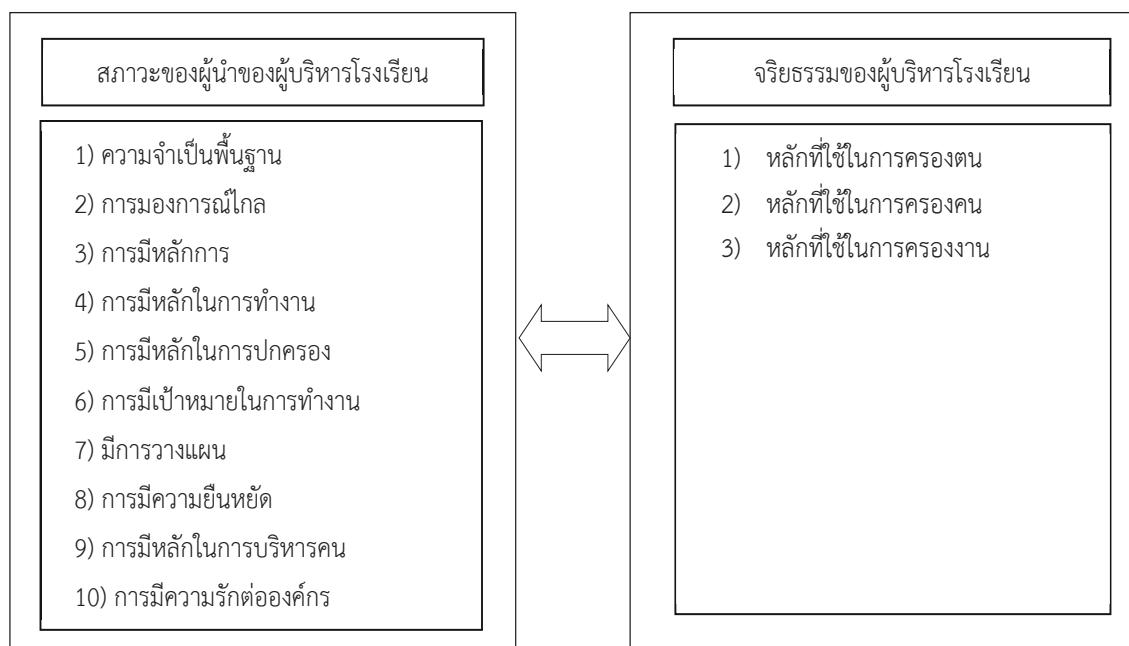
ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย 2 ตัวแปรคือ

4.3.1 ตัวแปรที่ 1 คือ สภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เนพะฯ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 10 คุณลักษณะคือ 1) ความจำเป็นพื้นฐาน 2) การมองการณ์ไกล 3) การมีหลักการ 4) การมีหลักในการทำงาน 5) การมีหลักในการปกครอง 6) การมีเป้าหมายในการทำงาน 7) มีการวางแผน 8) การมีความยึดหยัด 9) การมีหลักในการบริหารคน 10) การมีความรักต่อองค์กร

4.3.2 ตัวแปรที่ 2 คือ จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เนพะฯ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะคือ หลักธรรมที่ใช้ในการครองตน ครองคน และครองงาน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภาวะของผู้นำ กับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เนพะฯ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพ 1 : กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 เครื่องมือการวิจัย ใช้แบบสอบถามแบบตอบตามรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สพฐ. อ.เมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สพฐ. อ.เมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 40 ข้อ

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อ.เมืองฉะเชิงเทรา ด้านสภาพผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และด้านจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2.3 ทดสอบสมมติฐานถึงความสัมพันธ์ระหว่างด้านสภาพผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และด้านจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อ.เมืองฉะเชิงเทรา โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

6.3 สถิติในการวิจัย ประกอบด้วย

6.3.1 สถิติในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คือ 1) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) 2) สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาก (Cronbach Coefficient)

6.3.2 สถิติพรรณนา คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3.3 สถิติในการทดสอบสมมติฐาน คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

7. ผลของการวิจัย

7.1 ระดับพฤติกรรมด้านสภาพผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยสามารถเรียบลำดับ สามลำดับแรกได้ดังนี้ 1) การมีหลักการในการบริหารคน 2) การมีความยืนหยัดในการแก้ไขปัญหา และ 3) ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน และด้านที่น้อยที่สุดคือ การมีการวางแผน

7.2 ระดับพฤติกรรมด้านจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด สามารถเรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ 1) ด้านการครองงาน ด้านการครองคน และ 3) ด้านการครองตน

7.3 ทดสอบรั้งระหว่างสภาวะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงทางบวก ($r_{xy} = 0.885$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดถึงความสัมพันธ์รายข้อระหว่างสภาวะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู พบรั้งระหว่างความสัมพันธ์รายข้อของสภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับจริยธรรมของผู้บริหารรายข้อตามการรับรู้ของครูเกือบทุกคู่อยู่ในระดับสูงทางบวก ยกเว้น 3 คู่ที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางทางบวก คือ 1) การมีหลักในการทำงาน กับการครองคน ($r_{xy} = .696$) 2) การมีความยืนหยัดในการแก้ไขปัญหา กับ การครองตน ($r_{xy} = .671$) และ 3) การมีความยืนหยัดในการแก้ไขปัญหา กับ การครองคน ($r_{xy} = .683$) แสดงว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สภาวะของผู้นำ กับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามการรับรู้ของข้าราชการครู มีความสัมพันธ์ในระดับสูงทางบวก เป็นจริง

8. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

8.1 จากการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมสภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เฉพาะที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ที่ปฏิบัติราชการในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เห็นว่าการที่จะบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สภาวะผู้นำของตนเองมีส่วนสำคัญ ที่จะทำให้ครุผู้สอนที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาให้การยอมรับ และถ้าครุผู้สอนให้การยอมรับแล้วการมีส่วนร่วมของครูและความร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลจะเกิดขึ้นตามมา ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าในสภาวะสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทราซึ่งมีสภาพก่อเมืองกึ่งชนบท ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักรถึงความจริงในข้อนี้ ประกอบกับ กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของฝ่ายการเมือง จึงจัดให้มีการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและประเด็นภาวะผู้นำมักเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึงปอยครั้งจึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทราให้ความสนใจกับการพัฒนาตนเองซึ่งรวมถึงการพัฒนาคุณลักษณะของผู้นำด้วย ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (กฤติยา ใจหลัก, 2551: 108) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ดารุณี พิพัฒนผลและคณะ, 2552: 21-23) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของ

ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครุสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม ครุมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

สำหรับการวิจัยของ ดารุณ พิพัฒนผล และคณะ (2552) ชี้ว่าศึกษาในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีในปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยฉบับนี้ ชี้ว่าศึกษาในปี 2561 จะพบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจังหวัดปทุมธานี เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาวะแวดล้อมก่อนจังหวัดฉะเชิงเทรา เพราะจังหวัดปทุมธานีอยู่ใกล้กรุงเทพฯมากกว่า ซึ่งกรุงเทพฯเป็นศูนย์กลางของทุกด้าน ดังนั้นผลการวิจัยฉบับนี้จึงเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า เมื่อสภาวะแวดล้อมเกิดการพัฒนามีความเป็นมือมากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาวะผู้นำของตนเองมากขึ้นตามไปด้วย

8.2 ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างสภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครุ ของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า

8.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครุ มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ทั้งในภาพรวมและรายคู่ตามประเด็นย่อย ยกเว้นสามคู่ตามประเด็นย่อยที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางมาก ซึ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างการมีหลักในการทำงานกับการครองคน การมีความยืดหยดในการแก้ไขปัญหาการครองตน และการมีความยืดหยดในการแก้ไขปัญหาการครองคน ทั้งนี้เนื่องจากความสัมพันธ์ในภาพรวมและรายคู่ตามประเด็นย่อยส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติราชการอยู่ในเขตพื้นที่เมืองกึ่งชนบทมีความตระหนักรถึงการพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จของงาน และยังได้รับการสนับสนุนทั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาที่ตนเองสังกัดอยู่ และกระทรวงศึกษาธิการทำให้ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสภาวะผู้นำของตนเองแล้ว ยังให้ความสำคัญกับจริยธรรมตามหลักการของพุทธศาสนาตามไปด้วย ทำให้เกิดภาพประกายว่าเมื่อผู้บริหารโรงเรียนมีสภาวะผู้นำตามแนวคิดของ เชอร์จิโวานนี (Sergiovanni, 1982) ถูกขึ้นแล้วจริยธรรมตามแนวทางศาสนาพุทธจึงสูงตามไปด้วยประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนเกือบทุกคนนับถือศาสนาพุทธจึงไม่เป็นการยากที่จะปรับเปลี่ยนตนเองในด้านจริยธรรมตามหลักการของพุทธศาสนา โดยผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ปฎิภัณฑ์ให้พร้อมดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการมองการณ์ไกล การมีหลักการ เป้าหมาย และวางแผนในการทำงาน การมีหลักการและหลักในการบริหารคน การมีการยืนหยัดต่อสู้กับปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นบุคคลที่มีความรักต่อองค์กร สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้ครุผู้สอนมีการรับรู้ต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนที่ดีทั้งในด้าน การครองตน การครองคน และการครองงาน สอดคล้องแนวคิดของ (พระราชวรมย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2528: 12 – 13) ที่กล่าวถึงจริยธรรม ว่า หมายถึง การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็น การครองชีวิต การใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิต ทุกแห่ง ทุกด้านทั้งด้านที่เกี่ยวกับตนเอง เกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง และเกี่ยวกับภาระหน้าที่ กล่าวคือ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิต ด้านปัญญาอย่างถูกต้อง

8.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครุ รายคู่ตามประเด็นย่อย 3 คู่ ที่มีระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลางมาก คือ 1) การยืนหยัดในการแก้ไขปัญหา กับ การครองตน 2) การยืนหยัดในการแก้ไขปัญหา กับ การครองคน และ 3) การมีหลักในการทำงาน กับการครองคน การที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสัมพันธ์ของประเด็น

ย่อ 3คู่อุกมาແຕກຕ່າງຈາກປະເທົ່ານີ້ຢ່າງຍິ່ງ າຈານີ່ອງຈາກເປັນພະຍາວ່າເມື່ອພິຈານາປັຈຢ່າງດ້ານສປາວະຜູ້ນໍາຂອງຜູ້ບໍລິຫານໂຮງເຮັນຄື່ອງ ການຍື່ນຍັດໃນການແກ້ໄຂປັບປຸງ ກັບການມີຫລັກໃນການທຳກຳ ຈຶ່ງທັງສອງປະເທົ່ານີ້ມີລັກຂະນະເປັນນາມຮຽນສູງກວ່າປະເທົ່ານີ້ າຟັກຮູ້ສອນຄົນໃດຕ້ອງປົກປັບຕົງໃດຍ່ໄໝ ມີເອກະສາໄດ້ໄກລ້ຳຂຶ້ດກັບຜູ້ບໍລິຫານໂຮງເຮັນຈາກທຳໄຫ້ຄຽງຮູ້ສອນຄົນນັ້ນມີສາມາດສັງເກດພຸດທິກຣມຂອງຜູ້ບໍລິຫານ ໄດ້ສັດເຈນ ສົ່ງຜູ້ໃຫ້ເມື່ອຕອບແບບສອບຄາມຈຶ່ງໃຫ້ຄ່ານໍາໜັກຍຸ່ນໃນຮະດັບປານກລາງ ທີ່ອນນ້ອຍ ເມື່ອຖຸກນຳໄປຫາ ຄວາມສັນພັນຮົກຈົບຈັຍຮຽນຂອງຜູ້ບໍລິຫານໃນດ້ານການຄວອງຕົນແລະການຄວອງຄົນຈຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ໃຫ້ຫລັກສາສະນາ ເປັນຫລັກການໃນການປົກປັບຕົງຈຶ່ງຮັບຮູ້ຄົງພຸດທິກຣມໄດ້ຢ່າກໃນບາງກຣນີ ເຫັນ

ปัจจัยด้านการครองตน ถ้าผู้บุริหารโรงเรียนใช้หลักคุณธรรม ๔ ประการ (ธรรมาภิบาล) ที่เป็นหลักธรรมสำหรับการเป็นผู้ว่าการในระดับที่คุณในสังคมยอมรับ ซึ่งหลักธรรมนี้มีองค์ประกอบ ๔ ประการ คือ สัจจะ การพูดจริงทำจริง จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลรอบข้าง ทมະ การช่วยเหลือ มีสติพิจารณาดูความโลภ ความโกรธ และความหลงที่เกิดขึ้นภายใน และพยายามข่มใจไว้ไม่ให้ประพฤติล่วงในทางทุจริตผิดศีลธรรม อันจะสร้างความเดือดร้อนให้กับคนสองฝ่ายอีก ขันติ มีความอดทนต่อสิ่งยั่วยวน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ไม่ให้ประพฤติล่วงไปในทางทุจริตผิดศีลธรรม ใจจะ ละเว้นความชั่ว ஸละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และอุทิศเวลาให้กับราชการ ลักษณะเช่นนี้ครุผู้สอนที่ไม่ใกล้ชิดกับผู้บุริหารเพียงพออาจรับรู้ได้ไม่ถ่องแท้หรือตีความได้แตกต่างออกจากกัน โดยตีความพฤติกรรมที่สังเกตได้ไม่เป็นไปในทางเดียวกันสำหรับผู้ที่ขาดความสังเกตหรือผู้ที่ไม่ใกล้ชิดเพียงพอ

ปัจจัยด้านการครองคน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนใช้พรหมวิหาร ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมในการครองใจคน โดยพฤติกรรมที่สามารถรับรู้ได้คือ การให้ความรักความเมตตา การช่วยเหลือสนับสนุนให้ครุผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่อย่างทุ่มเท เต็มความสามารถ การตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ โดยมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน สังคม และประเทศชาติเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ตลอดจนนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้แก่ครูและศิษย์อย่างต่อเนื่อง และเสมอภาค การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อกำลังเจริญ ทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคมของครูและศิษย์ การไม่เคยเรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อผู้อื่น ได้บังคับบัญชาและนักเรียน ลักษณะพฤติกรรมเช่นนี้นักจากถูกตีความที่แตกต่างกันแล้ว ยังอาจตีความได้ไม่ตรงกับความเป็นจริงถ้าบุคคลนั้นขาดความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพียงพอ เช่นเดียวกับปัจจัยด้านการครองตน

จากเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวถึงแล้วนั้นอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสภากาชาดไทยกับผู้นำกับจักรวรรดิของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับสู่ของครู ตามประเด็นอย่างที่ 3 คู่มีความสัมพันธ์ต่ำกว่าความสัมพันธ์ของประเด็นอย่างอื่น ๆ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะที่นำไปใช้ปฏิบัติ

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะของภาวะผู้นำกับจริยธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนตามการรับรู้ของครู ของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัด ฉะเชิงเทรา มีประเด็นที่นำมาเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

9.1.1 จากการวิจัย ฉบับนี้ทำให้ทราบว่าในการบริหารสถานศึกษาถ้าผู้อำนวยการ สถานศึกษามีสภาวะผู้นำด้วยผู้บริหารตระหนักว่าภาวะผู้นำของตนเองนี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบ จะส่งผลให้ผู้นำเหล่านี้มีจริยธรรมตามหลักศาสนาพุทธดีตามไปด้วย เนื่องจากจริยธรรมตามแนวทางศาสนาพุทธนั้นเป็นสิ่งคนไทยส่วนใหญ่ทราบดี เพราะได้รับการอบรมบ่มเพาะมาตั้งแต่ยังเป็นเด็กตามราชฐานรัตนธรรมไทย ซึ่งหลักที่ส่องประการนี้จะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา เพราะการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะเต็มใจมีส่วนร่วม และร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำและจริยธรรมที่สื่อกล่าวคือต้องระมัดระวังในการใช้อำนาจหน้าที่ของตนอย่างมีจริยธรรม การแสดงทัศนะก็ต้องมีการตัดสินใจต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาดี จะต้องทำให้ทุกคนเห็นว่าตั้งอยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุผลของจริยธรรม สิ่งที่ผู้นำคิด พูดและทำล้วนต้องสอดคล้องกัน ทุกคนจึงเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม การใช้อำนาจการทำโทษ (coercive power) พึงหลีกเลี่ยงให้มากที่สุดและเป็นทางเลือกสุดท้ายเมื่อหมดวิธีอื่นแล้ว เพราะมีผลเสียมากกว่าและไม่นำไปสู่การสร้างวินัยตนเองหรือการเคราะห์พตนาของผู้นั้นแต่อย่างใด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ของสภาวะผู้นำกับจริยธรรมตามหลักพุทธศาสนา โดยการจัดการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ควบคู่กับการกำหนดเป็นนโยบาย ให้โรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนปฏิบัติ และความมีการเสริมแรงโดยจัดให้มีการอบรมวัสดุให้กับผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นประจำปีในเรื่องนี้

9.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมให้กับครู และนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความตระหนักให้กับครูและนักเรียนในเรื่องการกระทำตัวให้เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้างว่าผู้ที่เป็นที่ความงามที่ควรให้เกียรติและยกย่อง และเมื่อหลังจากที่สามารถของสถานศึกษาเป็นผู้มีจริยธรรมที่ดีแล้วก่ออย่างส่งเสริมเพิ่มเติมในด้านภาวะผู้นำให้กับสมาชิกทุกคนของสถานศึกษา ซึ่งไม่จำเป็นการยกเพียงด้านจริยธรรมกับสภาวะผู้นำนั้นจากผลการวิจัยทำให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบางในระดับสูง ซึ่งหมายความว่าเมื่อปัจจัยหนึ่งเปลี่ยนแปลงดีขึ้น อีกปัจจัยหนึ่งก็จะเปลี่ยนแปลงดีขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นถ้าผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของสองปัจจัยนี้ ถ้าสามารถหาวิธีการที่ทำให้ปัจจัยหนึ่งดีขึ้นอีกปัจจัยหนึ่งเพียงแต่รัตน์ก็จะสามารถดีตามได้โดยไม่ยาก

9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ความมีการศึกษาปัจจัยด้านสภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาว่าจะส่งผลต่อการจัดการสอนของครูผู้สอนที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

9.2.1 ความมีการศึกษาปัจจัยด้านจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาว่าจะส่งผลต่อการจัดการสอนของครูผู้สอนที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

9.2.3 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเพื่อหารูปแบบการเสริมสร้างสภาพผู้นำให้กับผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอนที่สังกัดในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

9.2.4 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเพื่อหารูปแบบการเสริมสร้างจริยธรรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอนที่สังกัดในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กฤติยา ใจหลัก พริษช์เจอร์ล์ด. (2551). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา . กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

กมล ภู่ประเสริฐ.(2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อินโนกราฟฟิกส์.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สำนักงาน.(2548). คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศึกษา.

ชูศรี วงศ์รัตน. (2553). เทคนิคการใช้สกิตติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจจินเตอร์ โพรเกฟซีพ จำกัด.

บุญชุม ศรีสະอุด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวิริ ยาสาส์น.

ดารุณี พิพัฒนผล และคณะ. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 3(3): 21-23.

พระราชวรมนี. (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2528). พจนานุกรมพุทธศาสนา ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

สมใจ เจียรสด. (2534). คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ผลิตผู้บริหารการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้บริหารสถานศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุภัณฑ์.

สมชาย ทำทอง.(2554). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มวิภาคี สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหابันฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บันทิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

สันติ บุญภิรมย์.(2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊ค พอยท์.

อมรา เล็กเรืองสินธุ. (2542). คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: เสมารรม.